

به نام خداوند جان و خرد

کودتای شوم

بعد در روز ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ در مرحله دوم کودتا موفق شدند دولت ملی مصدق را سرنگون کنند آنها با حمله به خانه مصدق آن را ویران کرده و به آتش کشیدند. مصدق و یارانش به بند کشیده شدند سیاست حکومت در سایه سرنیزه با مشت آهنین و داغ و درفش و زندان به اجرا گذاشته شد صدها نفر بازداشت و دهها نفر به جوخه های اعدام سپرده شدند کودتایچیان در اولین اقدامات خود قرارداد فروش نفت را با کنسرسیومی امضا کردند که چهل درصد از سهام آن متعلق به شرکت های انگلیسی و چهل درصد مربوط به آمریکا و بیست درصد بقیه بین فرانسه و ایتالیا و هلند و دیگران تقسیم می شد. محمدرضا پهلوی پس از کودتای اجنبی ساخته ۲۸ مرداد توانست به مدت ۲۵ سال به سلطنت استبدادی خود ادامه دهد ولی حافظه تاریخی ملت ایران هیچگاه کودتای ننگین ۲۸ مرداد را به دست فراموشی نسپرد و سرانجام این ملت در انقلاب ۱۳۵۷ طومار حکومت دیکتاتوری برخاسته از کودتای ۲۸ مرداد را در هم پیچید. ولی دریغ و افسوس که انقلاب آزادیخواهانه و ضد استبدادی ملت ایران توسط اقتدارگرایان واپس گرا ربهوده و به بیراهه کشانیده شد و امروز سی سال پس از انقلاب حقوق و آزادیهای مردم بیش از پیش نادیده گرفته می شود. از آزادی اجتماعات، آزادی مطبوعات، آزادی احزاب و آزادی انتخابات اثری باقی نمانده و زندانها از آزادیخواهان لبریز گشته و اموال و سرمایه های ملی به تاراج می رود و خطرات و تهدیدات بزرگی موجودیت کشور را نشانه گرفته است اما باید اذعان داشت که علت العلل همه مصائب و گرفتاریهای امروز ملت ایران نیز ریشه در کودتای شوم ۲۸ مرداد ۳۲ دارد زیرا که اگر آن کودتای خائنانه راه را بر دموکراسی نوپای ایران نمی بست و اگر آزادی در این کشور نهادینه می گشت و استقلال این مملکت محفوظ میماند تاریخ سرنوشت دیگری را برای این ملت بزرگ و فداکار رقم می زد. سرنوشتی بسیار بهتر از امروز.

اقتصادی مثبت گردید. حکومت ملی و مردمی دکتر مصدق با پیمودن پله های موفقیت میرفت تا نمونه ای از یک کشور مستقل و دموکراتیک را در منطقه خاورمیانه پا برجا سازد که استعمارگران جهانی متوحش از بر باد رفتن منافع خود در ایران و شکل گرفتن الگویی از استقلال و آزادی در این کشور در این منطقه حساس با ارتجاع داخلی به سرکردگی دربار هماهنگ گشته و توطئه کودتا علیه دولت ملی را برنامه ریزی کردند. برنامه کودتا در سازمان اینتلجنس سرویس انگلیس و توسط سرهنگ وود هاوس عضو برجسته این سازمان طراحی گردید و پس از تصویب کردن چرچیل نخست وزیر انگلیس، سرهنگ وود هاس برای تأیید گرفتن و جلب هماهنگی و حمایت آمریکا ماموریت یافت به آمریکا سفر نماید در آن مسافرت طرح کودتا به اطلاع و تصویب جان فاستر دالس وزیر خارجه و آلن دالس رئیس سازمان سیا رسید و سپس ژنرال آیزنهاور رئیس جمهوری آمریکا هم بر آن مهر تأیید گذاشت و بالاخره دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی نیز در جریان طرح قرار گرفته و آن را تأیید کرد و کودتا وارد مراحل اجرایی گردید. ژنرال آمریکایی نورمن شوار تسکف در دامنه کوههای آلپ در سوییس با اشرف پهلوی ملاقات و وی را جهت توجیه محمدرضا شاه نسبت به طرح کودتا به ایران روانه ساخت کرمیت روزولت عامل بلند مرتبه سازمان سیا بعنوان فرمانده عملیات کودتا با چمدان های پر از دلار به طور پنهانی به ایران وارد شد و مخفیانه با شاه ملاقات و او را نسبت به ریز جریان کودتا مطلع کرد. کیم روزولت با برخی فرماندهان ارتش از جمله سپهد زاهدی و عوامل انگلیس مانند برادران رشیدیان و برخی روحانیون مانند بهبهانی و کاشانی و شیخ بهاءالدین نوری هماهنگ شد. دار و دسته های شناخته شده ارادل و اوپاش به مزدوری گرفته شدند. در مرحله اول کودتا در نیمه شب ۲۵ مرداد با هوشیاری و عکس العمل مصدق شکست خورد و محمدرضا شاه از کشور فرار کرد ولی عوامل بیگانه سه روز

دکتر مصدق رهبر نهضت ملی ایران با آگاهی و شناختی واقعی از تضاد منافع قدرتهای استعماری و با بهره گیری کامل از این تضاد و پیمودن راهی دشوار و طاقت فرسا توانست در سال ۱۳۲۹ قانون ملی شدن نفت در سراسر کشور را به تصویب مجلس شورای ملی و سنا برساند او پس از تصویب شدن و قطعی شدن این قانون برای جلوگیری از هرگونه بهانه ای پیشنهاد نخست وزیری را جهت اجرای این قانون پذیرفت و دولت ملی را در تاریخ دهم اردیبهشت ۱۳۳۰ تشکیل داد دولت ملی مصدق برنامه خود را در دو ماده خلاصه کرد :

۱- اجرای قانون ملی شدن نفت

۲- اصلاح قانون انتخابات

نگاه دکتر مصدق در بند اول برنامه دولت خود به مبارزه ضد استعماری و حفظ استقلال و در بند دوم به برقراری دموکراسی از طریق انتخابات آزاد و سالم و برچیدن استبداد معطوف بود. مصدق از روز اول نخست وزیری اجرای برنامه دوگانه دولت خود را آغاز کرد. در اولین بخشنامه خود به رئیس شهربانی کل کشور نسبت به آزادی مطبوعات تأکید نمود و نوشت که راجع به شخص من در روزنامه ها هر چه نوشته باشند و هر کسی نوشته باشد هیچکس حق اعتراض به او را ندارد. به تمام احزاب و جمعیت ها حتی احزابی که به شدت نسبت به دولت ملی خصومت می ورزیدند اجازه داشتن محل تشکیلات، داشتن روزنامه ارگان و تشکیل گردهمایی داد. در مورد اجرای قانون ملی شدن نفت تنها ۵۰ روز پس از تشکیل دولت ملی از شرکت نفت انگلیس خلع ید بعمل آمد و تاسیسات نفتی در اختیار دولت ایران قرار گرفت و اتباع انگلیسی از ایران اخراج شدند تحریم خرید نفت ایران از دولت ملی و سایر فشارهای اقتصادی با عکس العمل درست و سنجیده مصدق خنثی گردید و با افزودن صادرات غیر نفتی و ایجاد محدودیت برای واردات غیر ضروری بیلان اقتصادی کشور را متوازن نمود و دورانی را در طول یکصد سال اخیر ارائه نمود که صادرات ایران بدون فروش نفت بر واردات سبقت گرفت و بیلان